

Presentació

→ CARLES SANTACANA

PRESIDENT DEL CENTRE D'ESTUDIS DE L'HOSPITALET

Lentament però tenaç, els Quaderns d'estudi de la nostra entitat intenten continuar oferint als lectors interessats noves parcel·les de reflexió i estudi sobre la nostra ciutat. Després d'ultrapassar la frontera de la desena de números, i amb prop de vuit anys de presència, a ningú se li escapa que hem anat oferint un bagatge prou ampli de temàtiques, des de l'economia a la cultura, els barris, l'associacionisme, entre d'altres. Un conjunt de qüestions que no defugen de tractar temes pròxims en el temps ni aquells que formen part de les referències socials i polítiques actuals, tot al contrari.

En aquest context avui presentem un volum explícitament polític, segurament el primer dels Quaderns d'estudi que tracta la història política d'una manera tan explícita. L'origen d'aquesta opció és ben senzill. Des de finals del 1994 el Centre d'Estudis de l'Hospitalet acull en el seu si un grup constituït bàsicament per militants antifranquistes de la nostra ciutat que s'ha donat a conèixer amb el nom de «L'Hospitalet Antifranquista». Aquest grup, independent, però vinculat a la nostra entitat, parteix, si el sé interpretar correctament, del neguit de les converses d'aquells militants que consideren que la seva aportació a la lluita antifranquista en el marc de la nostra ciutat ha

restat en l'oblit. I no per afany de protagonisme, sinó amb el propòsit de fer conèixer a les noves generacions els valors que els menaren a aquella actitud política, però també ètica. Tanmateix, si aquest objectiu es reduís a recordar «batalletes» el llegat seria reduït. Per això, es plantegen no únicament de reviu i recollir aquesta memòria històrica, sinó de debatre també sobre aquells aspectes que els unien, però també sobre els que, en el dia a dia, els distanciaven. Aquest procés, humanament enriquidor pels protagonistes i històricament i política fructífer per a tots, és un dels propòsits més ambiciosos del grup.

Per iniciar la feina, el grup promotor va convocar pel 15 de juny de 1995 un primer acte, organitzat pel Centre d'Estudis amb el suport de l'Arxiu Històric de l'Hospitalet, que va comptar amb la presència de més de 300 persones. La primera part dels materials aplegats en aquest volum recullen precisament les intervencions d'aquell dia en què militants de diverses sensibilitats van començar a obrir boca del que haurà de ser el projecte encetat. D'aquell acte ençà, el grup, des del CEL'H, ha anat definint la seva estratègia de treball, basada en la recuperació documental i testimonial en col·laboració amb l'Arxiu Històric de l'Hospitalet; els debats

pel que fa a diversos aspectes de la resistència antifranquista local, i altres debats de caire més genèric, entre els quals el programat per al proper mes de febrer sobre una de les qüestions de fons de l'anàlisi de l'antifranquisme: el de la seva contribució a la fi de la dictadura i especialment la transició democràtica. El tema és, a més d'oportú, d'indubtable actualitat, i s'ha cregut que per centrar-lo era important poder comptar amb l'ajut de dos historiadors. Així, a la segona part d'aquest número trobareu les contribucions al debat que, lliurement, han volgut fer els professors Andreu Mayayo i Josep Lluís Martín Ramos. Creiem que aquests dos textos, concebuts com un exercici intel·lectual crític, seran punts de partida utilíssims per al debat.

Finalment, només em resta constatar la gran identitat de criteris entre la junta del CEL'H i el grup promotor de «L'Hospitalet Antifranquista», la generositat amb què ens han tractat Andreu Mayayo i Josep Lluís Martín, i el suport material de tots aquells que han fet possible aquesta edició.

Per al Centre d'Estudis de l'Hospitalet aquesta és una manera molt gratificant de commemorar el vintè aniversari de la fi de la dictadura franquista, amb un inici de recuperació històrica rigorosa, amb un reconeixement de la feina feta pels lluitadors de base, i alhora amb una voluntat de commemorar reflexivament, críticament, i no pas des del cofoisme.